

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ігнат'єва Максима Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 294, 297¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення

Київ
18 грудня 2024 року
№ 233-3(І)/2024

Справа № 3-201/2024(408/24)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Кривенка Віктора Васильовича – головуючого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ігнат'єва Максима Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 294, 297¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Ігнат'єв М.С. із клопотанням перевірити на відповідність частині другій статті 3, частині першій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) статті 294, 297¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс).

У статті 294 Кодексу врегульовано питання набрання постановою судді у справі про адміністративне правопорушення законної сили та перегляду постанови.

Відповідно до статті 297¹ Кодексу „заява про перегляд постанови по справі про адміністративне правопорушення може бути подана особою, на користь якої постановлено рішення міжнародної судової установи, юрисдикція якої визнана Україною“ (частина перша); „постанова по справі про адміністративне правопорушення може бути переглянута з підстави встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні судом справи про адміністративне правопорушення“ (частина друга).

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У провадженні Приморського районного суду міста Одеси перебували два протоколи про вчинення Ігнат'євим М.С. 18 грудня 2023 року адміністративних правопорушень, а саме: протокол серії ААД № 731378, складений за частиною першою статті 130 Кодексу, згідно з яким Ігнат'єв М.С. у місті Одесі керував транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння, протокол серії ААД № 731379, складений за частиною четвертою статті 126 Кодексу, згідно з яким Ігнат'єв М.С. у місті Одесі керував транспортним засобом без права керування таким транспортним засобом.

Приморський районний суд міста Одеси постановою від 18 січня 2024 року наклав на Ігнат'єва М.С. адміністративне стягнення за вчинення адміністративного правопорушення, встановленого частиною п'ятою статті 126 Кодексу, у вигляді штрафу в розмірі двох тисяч чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 40 800 гривень, із позбавленням права керування транспортним засобом строком на 5 років із оплатним вилученням транспортного засобу, який належить йому на праві власності, та стягнув судовий збір.

Приморський районний суд міста Одеси постановою від 3 квітня 2024 року закриття провадження у справі про притягнення Ігнат'єва М.С. до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, встановленого частиною першою статті 130 Кодексу.

Одеський апеляційний суд постановою від 9 травня 2024 року постанову Приморського районного суду міста Одеси від 18 січня 2024 року у частині накладення додаткового адміністративного стягнення у вигляді оплатного вилучення транспортного засобу скасував, в іншій частині – залишив без змін.

У липні 2024 року адвокат Дідуренко С.В. в інтересах Ігнат'єва М.С. звернулася до Приморського районного суду міста Одеси із заявою про перегляд та скасування постанови Приморського районного суду міста Одеси від 18 січня 2024 року та закриття провадження у справі у зв'язку з нововиявленою обставиною, а саме постановою Приморського районного суду міста Одеси від 3 квітня 2024 року, про яку на час вирішення справи не було відомо та якою закрито провадження у справі про притягнення Ігнат'єва М.С. до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, встановленого частиною першою статті 130 Кодексу, у зв'язку з відсутністю в діях Ігнат'єва М.С. складу адміністративного правопорушення.

Приморський районний суд міста Одеси постановою від 24 липня 2024 року повернув заяву адвоката Дідуренко С.В. про перегляд постанови цього суду від 18 січня 2024 року про притягнення Ігнат'єва М.С. до адміністративної відповідальності за частиною п'ятою статті 126 Кодексу. Таке повернення він обґрунтував тим, що „перегляд судових рішень по справах про адміністративні правопорушення (касаційного чи за нововиявленими обставинами) нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення не передбачений, і місцевий загальний суд не наділений повноваженнями переглядати судові рішення, які набрали законної сили у справах про адміністративні правопорушення“, а також зазначив, що „застосування правил КПК України за аналогією допускається в окремих рішеннях, виходячи з існування сукупності певних юридичних фактів, які у цій справі не вбачаються“.

2.1. Суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що „встановлені законодавцем обмеження у касаційному оскарженні постанов у справах про адміністративні правопорушення (ст. 294 КУпАП) та перегляді постанов на підставі рішень національних судів (ст. 297-1 КУпАП)“ порушують його „конституційні гарантії“, визначені частиною другою статті 3, частиною першою статті 55, пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Ігнат'єв М.С. зазначає, що „у питанні дотримання прав та процесуальних гарантій учасників судового процесу слід передусім неухильно дотримуватись прецедентної практики Європейського суду з прав людини <...>, згідно з якою справи про адміністративні правопорушення, при наявності певних умов, повинні розглядатись за процедурою та з дотриманням процесуальних гарантій, передбачених національним законодавством для кримінальних проваджень“.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має бути зазначено конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України (пункт 5 частини другої статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо, зокрема, з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77).

3.1. З аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що остаточним судовим рішенням у справі суб'єкта права на конституційну скаргу є постанова Приморського районного суду міста Одеси від 24 липня 2024 року. Отже, Ігнат'єв М.С. мав реалізувати право на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою до 25 жовтня 2024 року. Ігнат'єв М.С. 23 листопада 2024 року звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою, яку було зареєстровано в Конституційному Суді України 25 листопада 2024 року (вх. № 18/408), тобто поза межами строку, що його встановлено для подання конституційної скарги.

Суб'єкт права на конституційну скаргу просить поновити пропущений строк, зазначивши, що текст остаточного судового рішення він отримав 14 листопада 2024 року, а також просить урахувати умови воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України „Про введення воєнного стану в Україні“ від 24 лютого 2022 року № 64/2022 зі змінами.

З огляду на викладене Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України вважає за можливе поновити пропущений строк подання конституційної скарги.

3.2. Суб'єкт права на конституційну скаргу просить перевірити на відповідність Конституції України статтю 294 Кодексу, проте не конкретизує, які саме приписи цієї статті Кодексу, на його думку, суперечать Конституції України. Зважаючи на те, що стаття 294 Кодексу містить дванадцять частин, автор клопотання не дотримав вимог, викладених у пункті 5 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.3. З огляду на зміст конституційної скарги в аспекті твердження щодо неконституційності статті 294 Кодексу можна дійти висновку, що Ігнат'єв М.С. фактично оспорує приписи частини десятої цієї статті Кодексу, відповідно до якої постанова апеляційного суду набирає законної сили негайно після її винесення, є остаточною й оскарженню не підлягає.

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що Конституційний Суд України в Рішенні від 21 липня 2021 року № 5-р(П)/2021 визнав частину десяту статті 294 Кодексу такою, що відповідає Конституції України (пункт 1 резолютивної частини), указавши, зокрема, що «з урахуванням міжнародних актів (Конвенції та Пакту), які є частиною національного законодавства, а отже, обов'язковими до виконання, та практики їх застосування заснування касаційних судів та встановлення в національному праві права на касаційне оскарження рішення суду не визнаються обов'язковими. Вирішення цих питань належить до сфери внутрішнього регулювання кожної держави, яка має право це унормувати на власний розсуд, керуючись доктриною „простору обдумування“ [*a margin of appreciation*]» (абзац восьмий підпункту 2.3 пункту 2 мотивувальної частини).

3.3. У статті 297¹ Кодексу визначено право на перегляд постанови у справі про адміністративне правопорушення у разі встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань під час вирішення справи судом.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає статтю 297¹ Кодексу неконституційною з огляду на те, що вона не містить приписів, які б регулювали перегляд справи за нововиявленими обставинами, проте не наводить аргументів на підтвердження того, що його конституційне право на доступ до суду порушено внаслідок застосування цієї статті Кодексу в остаточному судовому рішенні у його справі.

3.4. Зі змісту конституційної скарги випливає, що автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності статті 294, статті 297¹ Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а отже – порушення гарантованого статтею 55 Конституції України права в аспекті відсутності можливості

касаційного оскарження постанови Приморського районного суду міста Одеси від 18 січня 2024 року, перегляду її за нововиявленими обставинами.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ігнат'єва Максима Сергійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 294, 297¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**